

[MottakerNavn]
[Adresse]
[PostNr] [PostSted]
[Kontakt]

Trondheim, 26.10.2022

Deres ref.:
[REF]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/5904

Saksbehandler:
Siv Grethe Aarnes

Avgjørelse av klage - klage på vedtak om fellingstillatelse på gaupe i Rana kommune

Vi viser til klagen på Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak 22. juli 2022 fra NOAH, Roviltets røst og Aktivt rovdyrvern (ARV). Klagesaken ble oversendt til oss 20. september 2022. Klagen er fremsatt innenfor tidsfristen.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalterens vedtak.

Vedtaket er fattet etter rovwiltforskriften § 9 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Statsforvalteren gav muntlig søknad om skadefelling fra Rana kommune. Bakgrunnen for søknaden var påviste tap til gaupe i perioden 15.-20 juli i Bjørnådal og omegn beitelag.

Søknaden ble innvilget 22. juli og det ble gitt tillatelse til skadefelling av én gaupe avgrenset til beiteområdene til Bjørnådal og omegn beitelag i Rana kommune.

Det ble ikke felt gaupe på denne tillatelsen.

Klagene

NOAH

Klagen fra NOAH har følgende hovedpunkter:

- Skadefellingen vil true bestandens overlevelse
- Vilkåret om at "formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte" ikke er oppfylt
- Vilkåret om skade er ikke oppfylt

Roviltets røst

Roviltets røst påpeker at bestandsmålet er ikke oppnådd i region 7.

Videre mener de "vi at hensynet til gaupebestanden ihht samme paragraf må gå foran «næringsutnyttelse» og det mer generelle punktet som omhandler «samfunnsinteresser»".

Roviltets røst påpeker at påviste tap er begrenset til et relativt lite område, og mener at skadebegrensende tiltak må tillegges større vekt.

ARV

ARV anfører "at området til dels er roviltprioritert område og slutter seg til ovenfor nevnte siste passus om at bøndene må forholde seg til at de driver næring i områder med gaupe. Dette innebærer at andre tiltak skal være forsøkt og antakelig at en bør satse på annen næring som ikke kommer i konflikt med rovvilt. En skal også være sikker på at en har med reell skadevolder å gjøre, noe som er uklart her".

ARV anmoder om at tillatelse trekkes tilbake umiddelbart.

Vi viser til klagene i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren vurderer at klagen ikke gir grunnlag for å endre vedtaket og har derfor sendt klagen til oss for å avgjøre saken.

Vi viser til statsforvalterens oversendelsesbrev.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Gaupe er fredet. Det er likevel mulig å felle gaupe, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Miljødirektoratet viser til at målet med skadefelling primært er å håndtere akutte skadesituasjoner eller der hvor skadepotensialet er overhengende.

Skadefelling skal kun iverksettes dersom uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. naturmangfoldloven § 18. Vi viser i den forbindelse til våre vurderinger i forbindelse med vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe i regionene 4, 5, 7 og 8 i brev av 31. mai 2022, der det ble fastsatt en kvote på fire gauper for region 7.

Vedtaket om betinget kvote har gitt Statsforvalteren i Nordland myndighet til å vurdere skadefelling i konkrete situasjoner. Ved vurdering om det skal gis tillatelse til skadefelling skal Statsforvalteren vektlegge føringene i regional forvaltningsplan, samt drøfte de opplistede skjønnskriteriene i rovviltforskriftens § 9 i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

Skadeomfang og potensiale for skade

Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Et element for iverksetting av en skadefelling er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises som tatt av rovvilt. Dersom det er sannsynlig at skadesituasjonen vil vedvare og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne gis. I særskilte tilfeller kan skadehistorikken og skadepotensialet være så omfattende og sannsynlig, at uttak uten direkte forutgående skade kan vurderes. Det må da være en viss nærhet i tid til skadene potensielt kan oppstå.

Per 22. juli er det så langt i beitesesongen påvist tap av fem sau til gaupe i det aktuelle området. I tillegg er det opplyst fra beitebrukere om mange manglende lam. De påviste tapene til gaupe ble funnet i perioden 15.-20. juli 2022, og i et relativt begrenset område. Det ble funnet ytterligere to kadaver den 24. juli i i beiteområdet, hvorav ett er påvist tapt til gaupe og ett har ukjent/usikker dødsårsak.

Det går om lag 750 sau og lam på beite i Bjørnådal og omegn beitelag.

Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan for region 7 avsatt som byrdefordelingsområdet for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Det betyr at beitebrukere i byrdefordelingsområdet må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe.

Miljødirektoratet tiltrer Statsforvalterens vurdering om at skadeomfanget er vesentlig og at forelå et betydelig potensial for fremtidige skader i den aktuelle situasjonen, dersom gaupa fortsetter å oppholde seg der. Dette i lys av tidligere erfaringer med gaupe som tar sau i områder med mye sau på utmarksbeite.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Bjørnådal og omegn beitelag fikk tilsagn om midler til utvidet tilsyn ved akutte tap, og har iverksatt dette.

Miljødirektoratet tiltrer Statsforvalterens vurderinger knyttet til mulighetene for å sette inn andre forebyggende tiltak for å forhindre fremtidig skade, og at det i den aktuelle situasjonen ikke var andre tilfredsstillende forebyggende løsninger enn å iverksette skadefelling.

Miljødirektoratet tiltrer Statsforvalterens vurderinger.

Konklusjon

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Nordland sitt vedtak, samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet og vi tiltrer i det vesentlige statsforvalteren sine vurderinger av saken. Vi finner ikke grunn til å endre Statsforvalteren sitt vedtak om felling av gaupe i deler av region 7, datert 22. juli 2022.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	Bodø
Roviltnemnda i region 7	Moloveien 10	8002	BODØ
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
Rana kommune	Postboks 173	8601	Mo I Rana